

Novice iz španske državljanske vojne

Nevarnost za rdečo armado ob desnem bregu reke Ebro

Dne 3. septembra je začela srdita bitka na desnem bregu reke Ebro. Francova armada se bliža po osvojitvi mesta Corbero mestu Mora in je že premagala na tem pohodu največjo oviro, ki jo tvori od rdečih močno utrjeni gorski hrbet Sierra de Los Caballos in Sierra de Pecha. Nacionalisti so blizu križišča dveh cest, od katerih pelje ena iz Villalba v Moro, druga pa iz Gandese v Asco. Če se bodo Francove čete polastile omenjenega križišča, bo rdeča armada, katera se nahaja na desni strani reke Ebro, razcepljena v dva dela. Pri prodiranju proti Mori so zajeli nacionalisti 3000 rdečih, devet topov za obrambo pred tanki, 84 težkih in 24 lahkih strojníc.

Japonsko-kitajska vojna

Srditi boji za važno železniško križišče

Vse japonske čete, ki so prvotno hotele prodirati naravnost proti Hankovu, so se sedaj vrgle z vso silo, da dosežejo Anner, kjer se strneta železniški progí, ki tečeta od severa in od juga Hankova, in se računa, da to mesto leži okoli 160 km oddaljeno od Hankova. Na tem delu bojišča trajajo srditi boji in japonske čete le z veliko težkočo in ogromnimi žrtvami počasi prodirajo.

Še en japonski sunek proti Hankovu

Po hudih bojih so zasedli Japonci 80.000 prebivalcev broječe kitajsko mesto Kvang-si, ki zapira pot proti Hankovu.

Uspeh kitajskega orožja

Kljub napadom s kopnega, morja in zrak, ki so jih Japonci izvršili na kitajske postojanke pri Mošangu in Ušangu, severnozahodno od Čičanga, se je Kitajcem posrečilo obdržati te postojanke. Še več, Kitajci so zavzeli Langčung zahodno od Čičanga in ponovno osvojili Pajčijfeng, Jangšan in Lošang, vzhodno od Minšanga.

Po katoliškem svetu

Marijanski tabor pri Sv. Avguštinu v Halozah. V soboto, 27. avgusta, na predvečer marijanskega tabora pri Sv. Avguštinu v Halozah se je razvila veličastna rimska procesija z baklami, ob pokanju topičev in šviganju raket. V nedeljo, dne 28. avgusta, se je zbralo na marijanskem taboru 5000 častilcev Marijinih, ki so pokazali živo vero v Boga in Mater božjo. Ob desetih je bila blagoslovljena nova zastava Marijine družbe, katero je blagoslovil škofijski voditelj Marijinih družb g. kanonik dr. Ivan Žagar iz Maribora, ki je imel tudi pridigo in slovesno sv. mašo. Po sv. maši je začel marijanski tabor. Slavnostno zborovanje je otvoril domači g. kaplan Janko Petan, ki je namesto g. dekana Škamleca, ki se tabora ni mogel udeležiti zaradi slabega zdravja, poslal prevzvišenemu g. škofu dr. Tomažiču vdanostno hrzovajko. Nato je pozdravil g. kanonika dr. Žagarja in vso navzočo duhovščino ter vse zborovalce. G. kanonik je zborovalce pozdravil v imenu g. škofa. Kot slavnostni govornik je nastopil priljubljeni g. p. Konstantin s Ptujске gore. Sledili so govori in deklamacije deklet iz raznih župnij zavrčke dekani in en govornik s Hrvaškega. Hrvatje so zapeli pesem »Zdrava, rajska Deva«. Slovesnost je povzdignilo mogočno ljudsko petje. Tabor je bil zaključen s pesmijo: »Povsod Boga!«

Čankajšek — kristjan. Slavni kitajski državnik in vojskovodja maršal Čankajšek je pripadnik krščanske vere, in to kristjan ne samo po imenu, marveč tudi po mišljenju. Kakor je to večkrat storil, je tudi nedavno dal izraza svojemu krščanskemu prepričanju v govoru, ki o njem poročajo kitajski časopisi in po njih »Osservatore Romano«. Maršal Čankajšek je rekel: »Ko se vprašam, s čim je hotel Kristus v prvi vrsti ostvariti svoj preporod sveta, najdem in spoznam, da je to bil duh ljubezni. Kristus se je poslužil duha ljubezni, ki obsega ves svet, da odvrne človeštvo od krivega pojmovanja in nepravilnega nauka ter da doseže, da bi ljudje čim so postali člani velike družine, drug drugemu pomagali v neporušni ljubezni, narodi pa da bi živeli v medsebojnem miru

in pravici. Da oživetvori božansko nalogo zveličanja sveta, je Kristus pokazal velikodušnost in potrpežljivost, ki je nihče ne more prekositi. Kljub vsemu nasprotovanju in velikemu trpljenju na gori Kalvariji ostaje vedno isti, zmiraj zvest sebi in svojemu poklicu. Glejte, kako s križa odpušča svojim sovražnikom, in naučite se od njega duha ljubezni, ki ga je napravil za resničnega nadčloveka! Danes, ko se ljudska nagnjenja vedno bolj obračajo k slabemu, vidi vsak, ki se resnobno trudi za vstajenje kitajskega naroda in za njegov socialni napredek, da je rešitev mogoča samo v duhu Kristusovem, v duhu ljubezni in požrtvovalnosti. Kristus mora biti naš vzor, njegov duh naš duh, njegovo življenje naše življenje! Tem lepim besedam voditelja kitajskega naroda dostavlja »Osservatore Romano« to-le pripombo: »Največji del sveta se danes ravna po tako zvani politični stvarnosti. Zato je pravo veselje, ako slišimo, da kak državnik spregovori take besede, in sicer v času, ko njegovo državo na strašen način razdeja in pustoši vojna. V tem vidimo nov dokaz, da ostaja sredi strahovitih razvalin in sredi najstrašnejšega bojnega meteža ena stvar nespremenljiva: Kristusov evangelij!«

Novice

Osebnosti

G. dr. Anton Korošec častni občan občine Ljutomer. Občinski svet Ljutomerski je izvolil soglasno za častnega občana g. notranjega ministra dr. A. Korošca.

Spremembe pri ptujskih minoritih. P. Danijel Tomšič, dosedaj kaplan in katehet v Št. Vidu pod Ptujem, je prestavljen v Ptuj. P. Alojzij Horvat, kaplan ter katehet v Ptuj, pride v Št. Vid. Novomašnik p. Štefan Savinšek je postal kaplan in ka-

Najsvetejše v avtobusu. Pariški list »La Croix« (»Križ«, največji francoski katoliški list) poroča ta-le dogodek: Na neki avtobusni postaji v Parizu stoji duhovnik, ki nosi na prsih pod vrhno obleko Najsvetejše. Čaka na avtobus. Ko pripelje avtobus na postajo in hoče duhovnik vstopiti, mu zadane nasproti besede: »Avtobus je poln, nobeden ne more več vstopiti.« Duhovnik odpre vrhno obleko, pokaže burzo na prsih ter reče: »Čaka me bolnik, bolan na smrt.« »Vstopite!« mu zakliče sprevodnik. Eden izmed delavcev iz tako zvanega rdečega predmestja vstane, napravi prostor duhovniku s povabilom: »Častiti gospod, sedite na moje mesto,« nato zapusti prenapolnjen avtobus. Vsi potniki umolknejo, časopisi, ki so jih čitali, se zapro. Resnobne misli se lotijo navzočih. Na prvo svoje obhajilo mislijo. Mnogoteri za tem niso nobenega več prejeli. Kdaj pride poslednje? Ko duhovnik na svoji postaji izstopi, se vljudno zahvali in vse pozdravi. Odgovorijo mu: »Nimate za kaj hvaliti. Kar smo storili, je najmanj, kar smo mogli storiti.«

Letalci kot romarji. Letalci so v neprestani nevarnosti, da se jim zgodi kakšna nesreča, ki jim nenadoma pretrga nit življenja. Kakor letijo med nebom in zemljo, tako se nahajajo vsak hip med življenjem in smrtjo. Zato so med njimi večinoma prav resni ljudje, ki se zavedajo stalne nevarnosti. So med njimi močnejše vere, nekateri celo velike pobožnosti. Nekaj izmed njih je ob koncu julija napravilo s svojimi letali romanje v Lurd. Na čelu jim je bil lionski kardinal Gerlier — prej škof v Tarbesu, v čigar škofijo spada Lurd. Na letališču v Tarbes-Lalouberu je pristalo 53 francoskih letal. Letalci so v Lurdu z gledno vneli opravili svojo pobožnost. Nato so odleteli s svojimi aparati brez nesreče, kakor so bili prileteli brez nesreče.

tehet v Ptuj, novomašnik p. Gavdenč Golob pride v Št. Vid.

Za zgledno službovanje podeljeno častno občanstvo. Iva Černe, učiteljica na Gorici v občini Rečica ob Savinji, je službovala 38 let in od teh je vzgajala otroke 32 let na Gorici. Rečiška občina ji je podelila ob priliki upokojitve in ob odhodu v Ljubljano za zgledno dolgoletno službovanje častno občanstvo.

Ali si že obnovil naročnino?

Pridite vsi na KOROŠKI NARODNI TABOR

na Prevaljah v nedeljo 25. septembra 1938

Na taboru bo govoril voditelj slovenskega naroda g. minister dr. Anton Korošec, dalje g. minister dr. Miha Krek in odlični koroški rojaki.

Spored:

V soboto, na predvečer, dne 24. septembra, bodo zagoreli po gričih kresovi.

V nedeljo ob osmih: sprejem gostov na kolodvoru. — Do devetih prihod skupin na zbirališče. — Ob pol desetih: sprejeto na zborovališče. — Ob četrtna enajst: cerkveni govor (g. dekan Hornböck). — Ob pol enajstih: Sveta maša pred cerkvijo. Med sv. mašo pojejo združeni cerkveni pevski zbori sledeče pesmi: »Kraljevo znamenje križ stoji«, »Lepa si, lepa, roža Marija«, »Pridi molit, o kristjane«, »Angel Gospodov«. Petju cerkvenih pevskih zborov se priključimo vsi!

Ob enajstih: tabor. Pozdrav (prevaljski župan Kugovnik). — Državna himna. — Govori: 1. Minister dr. Anton Korošec. — 2. Minister dr. Miha Krek. — 3. Senator Franc Smodej. — 4. Senator dr. Franc Schaubach. — 5. Urednik »Slovenca« dr. Alojzij Kuhar. — Kot zaključek zapojemo vsi skupaj pesem »Hej Slovenci«, nato bo razhod v organiziranih skupinah.

Narodni odbor.

Nesreče

Nesreča hlapca. Feliks Marakuti, 15 letni hlapec pri Rozi Moš v Studencih pri Mariboru, je peljal težak voz premoga po Studenški cesti. Zaradi neprevidnosti je dobil levo nogo pod kolo, ki mu je zdrobilo stopalo in se je zgrudil nezavesten. Hlapca so prepeljali reševalci v mariborsko bolnišnico.

Pri padcu si prebil lobanjo. V Dogošah pri Mariboru je padel s skednja skozi odprtino v hlev na cementni tlak 24 letni hlapec Štefan Karner in je obležal nezavesten s prebito lobanjo. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico.

Otrok podlegel opeklinam. Triletni dni-narjev sinko Gregor Ambrož z Janževega vrha v župniji Ribnica na Pohorju je padel pri igri v škafo vrelega luga. Otrok se je tako hudo opek, da je podlegel opeklinam v mariborski bolnišnici.

Avto pognal kolesarja v obcestni jarek. Proti Slov. Bistrici se je peljal na kolesu posestnik Jurij Brus z Vrhol, ki je naglušen in ni čul signala osebnega avtomobila. Ker je vozil Brus po napačni strani in je skušal zavoziti v zadnjem trenutku na desno, ga je udaril blatnik avtomobila in ga je sunil v obcestni jarek. Brus je dobil hude poškodbe.

84 letni starček povožen od lokomotive. 84 letni preužitkar Peter Mališ iz Brega pri Polzeli je hotel na Malo Gospojnico preko železniške proge med postajama Polzela in St. Peter. Pri prekoračenju ga je zalotila lokomotiva ter ga je zbila na tla. Preužitkar si je zlomil pri padcu obe nogi in je obležal nezavesten s pretresenimi možgani. Prepeljali so starega reveža v celjsko bolnišnico, kjer je drugi dan po nesreči umrl.

Čez 14 dni podlegla poškodbi. 78 letna gospa Terezija Jezernik na Zg. Hudinji pri Celju je padla pred 14 dnevi tako nesrečno po stopnicah, da si je zlomila hrbtenico. Sleherna pomoč je bila zaman in gospa je umrla 10. septembra.

Orožnik povožen od brzovlaka. Franc Temnikar, 35 letni orožniški kaplar, doma v Šmartnem ob Paki, je moral proti večeru z nujno pošto iz Zagorja ob Savi na Polšnik. Ko se je vrnil v noči na postajo Sava, je šel od tam po progi v Zagorje. Med potjo ga je podrl brzovlak z Zidanega mosta proti Ljubljani in je obležal nezavesten ob progi. Vsega okrvavljenega je našel progovni obhodnik, ki je ustavil z znamenjem sredi proge osebni vlak, ki vozi iz Ljubljane v Maribor. Na ta vlak so naložili nezvestnega orožnika in so ga prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer je naslednji dan umrl, ne da bi se prej zavedel.

Na pokopališču zadeta od srčne kapi. Izreden primer smrti se je zgodil 7. septembra na ljubljanskem pokopališču. Gospa Ivana Zupančič, vdova po mesarskem mojstru in lastnica mesarije na Poljanski cesti v Ljubljani, je posodila zadnjo pot svoji prijateljici Nežki Ropičevi. Ko je bila opravljena pogrebna svečanost, se je hotela gospa Zupančič pomuditi na pokopališču, da bi obiskala upravitelja. Na lepem pa se je zgrudila nezavestna. Od Sv. Križa so brž telefonično poklicali reševalce, da bi nezvestno gospo prepeljali v bolnišnico. A ko so reševalci prispeli, je bila gospa Zupančič že mrtva. Podlegla je srčni kapi.

Huda nesreča na železniškem prelazu. Tri hčerke delavca Zbačnika so peljale s kravjo vprego s strniščem naloženi voz preko prelaza železniške proge v Ribnici na Dolenjskem, kjer je premikal vlak. Na prelazu so se splašile krave pred vlakom. 11 letna Milka je skočila še pravočasno z voza, osemletna Kristina se je pri padcu hudo potolkla po obrazu, desetletni Tončki pa je premikajoči vlak zdrobil obe nogi nad kolenom in je kmalu po nesreči umrla.

Razgreta kovinska zmes brizgnila delavcu v oči. V livarni »Zvon« v št. Vidu nad Ljubljano je zaposlen Karel Završnik, 38 letni delavec iz Podgore. Završnik je vliil razgreto kovinsko zmes v toker model. Tekoča zmes mu je brizgnila z vso

močjo v obe oči. Hudo poškodovanega so prepeljali koj po nesreči v ljubljansko bolnišnico. Obstoja nevarnost, da bo revež ob vid na obeh očeh.

Huda nesreča motociklista. Oton Gagel, zasebni uradnik pri tvrdki s kolesi in šivalnimi stroji Ignacij Vok v Ljubljani, je zadel na vožnji z motornim kolesom od Vrhnike proti Ljubljani na Drenovem griču v železniško zapornico. Gagel je obležal na mestu nesreče s hudimi zunanjimi in notranjimi poškodbami. V nezavestnem stanju so ga oddali v ljubljansko bolnišnico.

Skala mu zdrobila nogo. Feliks Osmok, 33 letni delavec iz Kokre in zaposlen v kamnolomu pri Kranju, se ni mogel umakniti predčasni eksploziji smodnika. Večja skala je padla Osmoku na nogo in mu jo je zdrobila. Hudo poškodovanega so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Bivši španski prestolonaslednik smrtna žrtev avtomobilske nesreče. V Miami na severnoameriškem polotoku Florida je postal smrtna žrtev avtomobilske nesreče najstarejši sin bivšega španskega kralja Alfonza XIII., kateremu je bilo 31 let. Smrtno ponesrečeni je nosil naslov grofa Cavadonge, je bil dvakrat oženjen z navadno žensko z otoka Kuba in se je zaradi teh ženitev odrekel dedščini očetove hiše. Drugi sin bivšega španskega kralja je pred štirimi leti smrtno ponesrečil z avtomobilom ob Vrbskem jezeru pri Celovcu.

Razne požarne nesreče. V vasi Breg, župnija Breznica na Kranjskem, so mlatili oves na motorni pogon. Ker niso odklopili motorja po opravljenem delu, se je vnel motor in požar je zajel slamo, seno in vse, kar je bilo v skednju. Ogenj se je razširil na domačiji pri Ribču in sosedu Toncu, ki sta pogoreli. Gasilci in domači so z velikim naporom oteli ostale hiše in poslopja. — V tovarni za obleke, ki je last H. Hutterja, v Radvanju pri Mariboru, je povzročil nočni požar 4000 din škode. Nek pomočnik je pozabil izključiti električni likalnik, ki se je tako segrel, da so se vžgale v bližini zložene obleke. Na srečo so opazili sosedi, da se vali iz tovarne dim in so obvestili mariborske gasilce, kateri so ogenj pogasili in preprečili razmah nesreče.

Razne novice

Studenci pri Mariboru samostojna župnija. Največja župnija v naši škofiji je Sv. Magdalena v Mariboru, katera šteje blizu 20.000 duš. Že dolgo let so si prizadevali Studenci s 5200 dušami, da bi postali samostojna župnija, ker tamkaj delujejo kapucini. Do ustanovitve samostojne studentske župnije ni prišlo, ker so temu načrtu kljubovale prejšnje občinske uprave. V minulem tednu se je vršila v Studencih seja občinskega odbora, kateri so prisostvovali tudi okrajni načelnik Eiletz, magdalenski g. dekan Strgar in kapucinski pater gvardijan. Občinski svet je soglasno odobril načrt za ureditev posebne župnije. Cerkevna oblast je šla občini na roko, da dobijo Studenci iz neke dedščine cerkve sv. Jožefa 20.000 din brezobrestnega posojila za dobo desetih let.

Statistika srednješolcev v Mariboru. Po zadnjem in najnovšem vpisovanju je v Mariboru 2593 srednješolcev. Od teh je 1686 učencev in 907 učenk. Na klasično gimnazijo se je vpisalo 684 dijakov in 174

deklet. Na realno gimnazijo 682 dečkov in 170 deklet. Na nepopolno realno gimnazijo na Zrinjskem trgu 443 deklet in 118 fantov. Na trgovsko akademijo 109 fantov in 91 deklet. Na državno učiteljsko šolo 93 fantov in 29 deklet.

Izredno velik obisk celjske gimnazije. Na celjsko realno gimnazijo s klasičnimi vzporednicami se je vpisalo letos 1254. Od teh je 845 dijakov in 409 dijakinj. Klasične vzporednice so razdeljene v dva oddelka s 70 učenci. Vseh oddelkov na zavodu je 30. Od teh bo imelo 17 oddelkov pouk dopoldne, 13 popoldne.

60 konj premiranih. V sredo, 7. septembra, se je vršilo v Ljutomeru premiranje kobil-mater z žrebci, 1—4 letnih žrebcev ter 1—3 letnih žrebcev toplokrvne in mrzlokrvne pasme. Mrzlokrvni so bili iz Štrigove in Razkrižja, toplokrvni z Murskega polja. Od 120 komadov je bilo 60 premiranih.

Čudna igra narave. Posedniku Pavlu Svetina v Guštanju je povrgla ovca čudno jagnje, ki ima osem nog, in sicer štiri zadnje in štiri sprednje, ki so pa razdeljene na štiri strani, po dve in dve, tako da je glava v sredini. Glava tega jagnjeta ima štiri ušesa in tri očesa. Po raztelesenju so našli v notranjosti tega čudnega jagnjeta v eni prsni duplini dvoje src in dvoje pljuč. Ovca je po porodu ostala popolnoma zdrava, čudno jagnje je pa seveda prišlo mrtvo na svet.

Zadružna šola v Ljubljani. Prvi in drugi tečaj Zadružne šole se začne 17. oktobra. Prošnje na Zadružno zvezo je treba vložiti do 28. septembra. Vsak prošelec naj se oglasi pri domači zadruzi za priporočilo. Vsa pojasnila daje Zadružna zveza v Ljubljani.

Odborniki in člani mariborske podružnice ZAKS naj se udeležijo širšega sestanka v nedeljo, dne 18. septembra, ob 8 pri Gambirinu. Točno, ker bo ob 10 seja okroglega odbora! — Mariborska podružnica ZAKS priredi 2. oktobra celodnevni izlet v Haloze. Izlet bo stal vsakega udeleženca samo 20 din. Zaradi prijav, ki jih moramo poslati posestvom, ki jih obiščemo, prosimo, da se zainteresirani čimprej javijo vodstvu podružnice. — Izlet v Italijo, ki ga prireja ZAKS, je zaradi Mussolinijevega obiska Primorske preložen na 25. sep-

tember. Na razpolago je še nekaj mest, zato pohitite s prijavi!

V zavodu šolskih sester v Mariboru se vrši vpisovanje za gospodinjstvo šolo dne 15. septembra od 8 do 12. — Vpisovanje za kuharske tečaje bo v nedeljo, 18. septembra, od 9 do 12.

Študijska knjižnica v Mariboru je uvedla s ponedeljkom, 12. septembra, zopet običajne uradne ure. Čitalnica posluje za občinstvo vsak delavnik od 15 do 18, istočasno se izposojujejo tudi knjige.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda Din 120, II. razreda Din 80. Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič. 964

Občinstvo Slovenskih goric, nalagajte denar le pri »Posojilnem društvu Sv. Lenart, Slov. gorice«, kjer se vam obrestuje kot nove vloge po 4%, po dogovoru 4 1/2% in takoj v celoti izplačuje. Dajejo se tudi posojila. 1380

Obžalovanja vredni slučaji

Zasledovani vlomilec aretiran. V Loški ulici v Mariboru so zasačili 7. septembra mlajšega moškega, kateri je razbijal s sekuro ključavnico na vratih stanovanja Antonije Mahoter, katera je zaposlena kot tkalka v Huterjevi tovarni v Melju. Po presenečenju je zbežal vlomilec na vrt ter od tam po raznih ulicah, dokler ga ni prijel stražnik v Mlinski ulici. Gre za 28 letnega delavca Marka Pernek z Brezove gore na Hrvaškem. Bil je že večkrat kaznovan ter za tri leta izgnan iz Maribora.

Perila pokradenega za nad 2000 din. V hotelu »Mariborski dvor« na kralja Petra trgu v Mariboru je odnesel neznan tat perila za 2132 din.

Velik vlom v trgovino. V Arnačah pri Št. Ilju pri Velenju je bilo v noči vlomljeno v trgovino. Storiteli so odnesli razno manufakturno blago, tako: hlače, sukno, barhent, klot, platno, dalje 2000 komadov cigaret »Drava«, 50 zavojčkov tobaka za pipo, večjo količino cigaret »Zeta«, cigar in papirčkov v skupni vrednosti 15.857 din. Vlomilci so bili najbrž trije. Prišli so v trgovino na vzhodni strani, kjer so izruvali na oknu železno omrežje, razbili šipo ter tako odprli okno. Pod oknom so našli 30

raznih steklenic, ki so jih poprej zložili s okna, skozi katerega so vlomili, da so si tako napravili prosto pot za odnašanje plena. Pustili so tudi prislonjeno lestvo, po kateri so splezali do okna, ki je 4 m visoko od tal, ter daljši lesen drog, s katerim so na oknu izruvali omrežje. Za tatovi zaenkrat ni sledu.

Drzna tolpa vlomila v trgovino. V pozni noči je bilo vlomljeno v Št. Lovrencu na Dolenjskem v trgovino Alojzija Bregar. Storiteli so odprli okno v kuhinjo in s ponarejenimi ključi prodajalno, iz katere so odnesli usnja in raznega blaga za 18.000 dinarjev. Po izvršeni tatvini so si tatovi privoščili sira ter žganja. Domači so opazili vlom drugo jutro, 4. septembra, in so ga naznanili orožnikom, kateri so zaman poizvedovali za storiteli. Dne 7. septembra v noči je slišal mizarski pomočnik pri Fr. Ostaneku, kateri ima delavnico v bližini okradenega Bregarja, šum. Razložil je, da so se neznanec pripeljali na kolesih in so

Sreča v igri, nesreča v ljubezni

Neki Moncigallo je lansko leto v Turinu v Italiji zadel v loteriji 84 tisoč lir. Ni vedel potem boljšega, nego da se je hitro zaročil z nekim lepim dekletom. Od dobitka je izročil potem 80 tisoč lir nekemu notarju z določbo, da dobi to vsoto njegova zaročenka, če do 31. decembra 1937 ne postane njegova žena. Zaročenca sta odšla pozneje na družabni izlet, pri čemer si je eden izmed izletnikov dovolil napram zaročenki takšne svoboščine, da je Moncigallo pobesnel in svojega tekmeča zabodel. Zato je moral za 11 mesecev v ječo. S tem pa je tudi minilo leto, ne da bi se poročil. Dekle je tedaj pohitelo, da dvigne

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz preteklih in sedanjih dob

Pojavljali so se zdaj v tej, zdaj v oni poljanski vasi goljufi iz vseh stanov, kateri so zatrjevali, da znajo delati denar s pomočjo fotografije, ker so bili učenci Potočnika ali Rupnika.

Posebno srečo s sleparenjem so imeli nekateri mešetarji, o katerih so vedeli lahkovorneži, da so bili resnično dalje časa v družbi ponarejevalskih mojstrov, od katerih bi si že bili morali prisvojiti vsaj nekaj največje osrečevalne umetnosti.

Je precej sodno dokazanih primerov, kako so izmetavali dobro stoječi poljanski kmetje iz golega pohlepa po še večjem denarnem bogastvu težke tisočake za nabavo novih ter dragih fotografskih aparatov, kemikalij in drugih ponarejevalnih pripomočkov. Povrh so preživljali ter napajali laži-ponarejevalca prav po grofovsko pod svojo streho ter so mu plačevali za prevaro še lep denar.

Kaj in koliko je dosegel tak mešetarski goljuf, nas naj pouči naslednje pojasnilo:

33

Za vzorec je zahteval vedno nove stotake in tisočake, katere je fotografiral od vseh strani, razvijal plošče in kazal posnetke vsem lažem dostopnim podeželanom. Šele tedaj, ko je hotel imeti kmet izdelano potvorbo, je lopov zginil s pravimi vzorci vred.

Kratko označena potegavščina se je vlekla po cele mesece, dokler ni izšel goljuf iz kmečkega škrtljavca vseh denarnih prihrankov in mu je zapustil kot spomin na udobno in še povrh plačano življenje nekaj fotografskih plošč in posnetkov stotakov ter jurjev.

Prebridko razočarana kmečka para si je dal duška po popihanju sleparja v upravičeno razbesneli jezi s tem, da je ovadil goljufijo orožnikom. Orožniška poizvedovanja so rodila obtožnico ter obsodbo ogoljufanega kmetiča in ponarejevalca, a za slednjega ne zato, ker je skušal ponarediti bankovce, ampak zaradi navadne goljufije.

Kakor hitro je bil razkrinkan en lopov, se je že pojavil drugi, kateremu so sedale na limanice nove žrtve.

Zgodilo se je celo, da je premožen kmet izdajal goljufu mesarskega poklica težke tisočake, ga redil ter napajal cele mesece in sta končno romala po

jih prislonili k hiši ter so se napotili proti Bregarju. Pomočnik je poklical mojstra in njegovega brata Ivana Ostanek, ki je po poklicu zidar. Ta družba je prepoznala, da so se pripeljali tatovi po blago, katerega so bili pokradli pred dnevi pri Bregarju in so ga skrili v njegov listnjak. Ko so vlomilci opazili, da jim preti nevarnost, so

se spustili v beg na kolesih. Pri zasledovanju je dobil Ivan Ostanek od enega izmed tatov strel pod srce. Hudo ranjenega so prepeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer mu že gre na bolje. Že koj pri prvem zasledovanju so prijeli dva tata, a bili so štirje. Bregar je dobil pokradeno blago nazaj.

Veličastna proslava dvojne jubileja na narodnem taboru v Črenšovcih

Spredaj smo opisali najveličastnejši spreved, katerega je dolej doživela Slovenska Krajina v proslavo 20 letnice Jugoslavije in 25 letnice »Novine«.

Ko se je razvrstil tri četrti ure trajajoči spreved po ogromnem zborovalnem prostoru, na katerem je stala častna tribuna z oltarjem, se je podal voditelj dr. Anton Korošec s spremstvom z balkona »Našega doma« na zborovalnišče, kjer je bil deležen vihnega pozdrava 18 tisočglave ljudske množice.

Služba božja

Asistirano sv. mašo s cerkvenim govorom je opravil kot zastopnik škofa g. stolni dekan dr. Fr. Cukala, ki je tudi prečital pismo g. škofa dr. Iv. Tomažiča, v katerem je poslal vladika vsem zborovalcem pozdrav in blagoslov. Pobožnost pri službi božji je še posebno povzdigovala krasno in ganljivo ljudsko petje.

Voditelj Prekmurcev otvori tabor

Po sv. maši je otvoril tabor g. Jožef Klekl, voditelj Prekmurcev. Spomnil je navzoče na proslavo 20 letnice Jugoslavije, katere je prinesla Prekmurcem tolikanj zaželjeno svobodo v narodni državi. G. Klekl je naznanil zborovalcem, da bodo odposlane s tabora vdanostne brzojavke vsemu kraljevskemu domu, predsedniku vlade in škofu dr. Iv. Tomažiču. Za soglasno sprejetim predlogom g. Klekla je zalagala godba državno himno, na govorniški oder je stopil z nepopisanim navdušenjem pozdravljeni g. notranji minister dr. Anton Korošec kot glavni govornik.

*

medsebojnem prepiru oba v zapor. Ogoljufani je bil še toliko nespameten, da je izpovedal po aretaciji, kako je napravil zaobljubo, če bo uspela ponarejevalna zadeva in bo naenkrat obogatel. Naročil je dragoceno razpelo za nov križ v zahvalo za primer, ako bo vsaj nekaj res od tega, kar mu je obetal lažni ponarejevalec.

Ko je plačal prav debelo potegavščino poleg go-tovine še z zaporom, ni hotel poravnati izdatkov ne za novo razpelo in ne za križ.

Zaarano zaobljubo je moral po prestani kazni izpolniti do pare natančno v pravem denarju. Zaobljubljenega križa sicer ni postavil, a je bil kljub temu deležen od vseh strani toliko škodoželjnih zbadljivk ter posmeha, da je hudo zbolel in odromal mnogo, mnogo prerano pod grudo.

Vse številne prevare z izdelovanjem denarja, katere je popisovalo časopisje v svarilo, ali pa so bile znane po bližnjih okolica, kjer so se dogodile, nikakor niso spametovale lahkovernežev. Večkrat ni postal previden ter pametnejši niti taisti, ki je že enkrat nasedel ter je naravnost silil in tiščal še drugič in tretjič v osleparjenje pod kako novo krinko.

Beseda dr. A. Korošca

Draga Slovenska Krajina!

Stoletja in stoletja po smrti kneza Koclja te nismo smeli pritisniti na svoje srce. Kakor mlada nevesta si nam bila skrivna in odtegnjena, naša ljubezen je morala biti ponižna in tiha. Šele pred 20 leti si se nam smela pridružiti in videli smo tvojo lepoto, tvojo dobroto in tvojo zvestobo. Danes slavimo na teh blagoslovljenih tleh Slovenske Krajine 20 letnico, odkar si se pridružila Sloveniji in Jugoslaviji. Sedaj si naša in nihče te nam ne more več vzeti. In nam te tudi nihče vzeti ne bo!

Namen slovenskih taborov

Nekateri mislijo in trdijo, da smo mi slovenski JRZ-ovci pričeli s svojimi tabori in govori neka-ko volilno borbo. Daleč od cilja! Kdor tako misli, se zelo moti. Mi ne stojimo v volilni dobi. Tabori nam ne služijo za volitve, četudi to ne bi bilo nič hudega, tabori nam služijo, da vsemu svetu dokažemo svoja nacionalna in patriotska čustva, da pred vsem svetom priznamo svojo slovensko in jugoslovansko zavednost ter da izjavimo vsem in vsakemu svojo zvestobo in vdanost našemu kralju in vsemu kraljevskemu domu. Te tabore prireja naša stranka JRZ sama, oprta na svoje lastne ljudi in moči, to pa zato, ker nečemo in ne moremo skupaj sedeti z našimi starimi denuncianti, ki so nam opljuvali našo vdanost do države, do naroda in do Cerkve, nečemo pa tudi skupaj sedeti z internacionalnimi brezbožniki, brezdomovinci in prekucnihi. Mi pa smo, hvala Bogu, tudi močni in številni dovolj, da sami lahko

prirejamo tako veličastne narodne in državoljubne prireditve, kakor so naši tabori.

Dr. Korošec o narodnih manjšinah

Slovenska Krajina je, kakor že ime samo kaže, slovenska zemlja. Imamo pa na tej zemlji tudi nekaj tisočev Mažarov, po statistiki 7607, a Slovencev je 83.110. Toda teh Mažarov mi ne pritiskamo, ampak jih upoštevamo. Mislim, da se noben Mažar, ki živi pri nas v Jugoslaviji, ne pritožuje in ne more pritoževati. Mi smo polni obzira do narodnih manjšin in izpolnjujemo njih upravičene želje.

Mi pa imamo svojo kri tudi onkraj jugoslovansko-mažarske meje, in to Slovence, Hrvate in Srbe, torej sestavne dele celotnega jugoslovanskega naroda. Te krvi ne zatajujemo in je kot čisti nacionalisti tudi ne moremo zatajiti. Naj govore številke: Slovencev je na Mažarskem 6087, Bunjevcev in Šokcev 150.312, Srbov 6078, tako da je jugoslovanskega nacionalnega elementa v Mažarski nad 160.000 duš.

Ti naši bratje v manjšini si želijo isto, kar želijo Mažari v Jugoslaviji zase. Obojestransko upoštevanje teh želj bi nedavno sklenjeno prijateljstvo samo utrdilo in potem bi bila Mažarska si bliže mirotvorni organizaciji Male zveze.

Jugoslavija in judovsko vprašanje

Drugič v Sloveniji nimamo judov, pač pa jih je malo število tukaj v Prekmurju, vsega 476. Vseh judov imamo v Jugoslaviji približno 70.000. Zato naj nekaj besed izgovorim tudi o danes pe-ročnem judovskem vprašanju. Pri nas v Jugoslaviji, čemur ste vsi priča, ne obstoji judovsko vprašanje. Jugoslavija je izmed redkih držav, katere to vprašanje ne vznemirja. To je najboljši dokaz, da judje pri nas uživajo polno zaščito zakonov, da se judje pri nas tretirajo kot ravnopravni državljani. Vse dobrote zakona se delijo enako judom kakor drugim državljanom, kajpada tudi vse strogosti zakona. Kar pa se tiče priseljavanja judov iz drugih držav, kar je danes na dnevnem redu, pa se držimo tega načela: Nabe-na država na svetu v današnjih priklakah ne želi, da se ji poveča število njenih manjšin, naj si bo to manjšina jezikovna, verska ali druga. Tega načela se drži tudi kraljevina Jugoslavija. Mi-slim, da je to v sedanjih priklakah pametno in zelo trezno stališče.

Dravsko polje je bilo preplavljeno z laži-ponarejevalci, ko je prestal Franc Rupnik priaojeno mu drugo večjo kazen in je zapustil mariborsko kaznil-nico 19. marca 1936.

Izpuščeni mojster na ogledih po zaposlitvi

Komaj je prestopil Rupnik prag kaznilnice in je zasijalo nad njim poletno sonce svobode, jo je urezal kar preko glavnega mariborskega mosta v svoje že večkrat omenjeno stanovanje ob Dravi, katero je bilo zanj ob vsakem času in še po tolikih letih pri-pravljeno ter na razpolago.

Bogznaj kolikokrat mu je prebrskala in prevrgla njegov stan policija. Iztaknila je marsikaj obtežil-nega in mu je zaplenila dostikrat dragocene naprave ter ponarejevalne pripomočke. Do danes pa ni uspelo oblasti, da bi se bila polastila mojstrovega najdraž-jeja predmeta — fotografskega aparata.

Rupnik hrani še danes neke skrito izredno po-srečeno izdelano fotografsko lečo, s katero je ustvar-jal na zagoneten in samo njemu znan način denarne posnetke, jih prenašal na kovinaste plošče in izdelo-val mojstrsko posrečene potvorbe.

(Dalje prihodnjik)

denar in notar ga ji je izročil. Ko je Moncigallo odsedel svojo kazen, ni hotela njegova »zaročen-ka« ničesar siliti o kakšni poroki, a tudi ne o tem, da bi vrnila de-nar. Sedaj si išče nesreč-ni »srečnic« dobitnik v igri pravice pri sodnikih.

Vroč reke

Huda potresna nesreča se je zgodila na japon-skem otoku Hokaidu. Ves otok so pretresli hudi sunki, ceste, mostovi in železniške proge so bile razdejane. Devet vla-kov je obetalo na odprti progi. Gladina jezera Kučara se je znižala za pol metra, istočasno pa je nastala v sosednem ozemlju poplava. Male reke, ki so prihajale z gora na severu, so no-sile deloma vrelo vodo s seboj.